

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך 21/02/2006

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

רמי זרניגר בעניין:התובע

נ ג ד

1. אייס מידע תקשורת ופנאי בע"מ
2. יובל סיגלר

הנתבעים

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

הצדדים

1. התובע הוא צלם, אשר במסגרת פעילותו צילם צילום של הידוען ליאור דיין (להלן: "הצילום").

הנתבעת 1, אייס מידע תקשורת ופנאי בע"מ (להלן: "הנתבעת" או "אייס") הינה חברה העוסקת, בין היתר, בהפעלת אתר אינפורמטיבי ברשת האינטרנט אשר תוכנו עוסק בחדשות ומידע בכל הקשור לענפי העיתונות, הפרסום והתקשורת האלקטרונית (להלן: "האתר").

הנתבע 2, מר יובל סיגלר, הינו בעל המניות והמנהל של חברת יובל סיגלר תקשורת בע"מ, אשר, בין היתר מפעילה את האתר באמצעות הנתבעת 1, אשר רוב מניותיה מוחזקות על ידה.

רקע עובדתי

2. ביום 6/7/04 פורסמה באתר המופעל על ידי הנתבעים כתבה על הידוען ליאור דיין, תוך שימוש בצילום שנעשה על ידי התובע.

התובע הוא בעל הזכויות בצילום נשוא התביעה.

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך 21/02/2006

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

1 הצילום פורסם באתר, מבלי שהוענק לתובע קרדיט ומבלי שהנתבעים שילמו לתובע
2 תמורה בעד השימוש בצילום.

3

4

תמצית טענות הצדדים

5 3. לטענת התובע, הנתבעת 1, באמצעות נתבע 2 השתמשה ביצירתו מבלי להעניק לו קרדיט
6 ובכך הפרה את זכותו המוסרית ואת זכותו הכלכלית מתוקף יצירת הצילום.

7

8 לטענת הנתבעים, פרסום הצילום נעשה על ידם בתום לב מוחלט, מתוך ידיעה כי בעל
9 זכויות היוצרים בצילום הוא לכל היותר אתר אינטרנט tam.

10

11

דיון ומסקנות

12

המסגרת המשפטית

13 4. זכות היוצרים מעוגנת בפקודת זכות יוצרים, סעיף 4, הקובע כי:
14 "יצירה שלא נתפרסמה, תהא למחברה זכות יוצרים עליה, אם היה המחבר בזמן
15 חיבורה אזרח ישראל או תושב ישראל"

16

17 סעיף 4 א'(1) קובע, כי:

18 "מחבר זכאי ששמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה המקובלים"

19

20 זכות היוצרים היא בעיקרה הזכות למנוע מאדם אחר לקחת לעצמו את פרי עמלו של
21 היוצר. פרסומה של יצירה בלא ששם מחברה ייקרא עליה "בהיקף ובמידה המקובלים"
22 הוא פגיעה בזכותו המוסרית של היוצר.

23 (ראה: ע"א 23/81 משה הרשקו נ' חיים אורבך, פ"ד מב(3) 749, 756 - מאגר נבו)

24

בתי המשפט קבעו כי:

25 "ליוצר זכות קניין ביצירתו, וזכות זו, המעוגנת בסעיף 3 לחוק-יסוד: כבוד האדם
26 וחירותו, הינה כידוע זכות יסוד במשפטנו. מטיבה של הזכות, בכפיפות למגבלות שבחוק
27 ובהסכמים שבעל הזכות הינו צד להם, שהיא מקנה לבעליה את הכושר לעשות בקניינו
28 כראות עיניו, ובכלל זה להעמידו לשימוש של אחר בתנאים שייראו לבעל הזכות או
29 לשלול שימוש כזה אם נעשה הוא בניגוד לדעתו של בעל הזכות."

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך 21/02/2006

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

1 וכן:

2 "עידוד היוצר נעשה לא רק באמצעות הבטחת תגמול כספי על יצירתו (זכות היוצרים
3 הכלכלית), כי אם גם בדרך של הכרה בכבוד היוצר והיצירה (זכות היוצרים המוסרית).
4 ההגנה על זכות היוצר ביצירתו נועדה אפוא להגשמת אינטרס רחב יותר, הוא עניינו של
5 הציבור בקיומה של יצירה אשר תעשיר – כמו במקרה של יצירה מוסיקלית – את
6 תרבותו".

7 (ראה: רע"א 6141/02 אקו"ם בע"מ, אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה
8 בישראל נ' תחנת השידור גלי צה"ל, פ"ד נז(2) 625, 630 - מאגר נבו)

9

10

דיון ומסקנות

11 5. מבחינה עובדתית, אין חולק כי התובע הוא בעל זכויות היוצרים בצילום (במאמר מוסגר
12 יצוין, כי הנתבעים חזרו בהם מהכשתם בענין זה). עוד מוסכם, כי הצילום הופיע באתר
13 הנתבעים בלא לציין את שמו של התובע ובלא ששולם לו כל תשלום.

14

15 הנתבעים טוענים כי הינם חוסים תחת הגנת הוראות סעיף 8 לחוק זכויות יוצרים 1911
16 (להלן: "חוק זכויות יוצרים") המסיר מהם כל אחריות לפרסום בהיותם מפריס תמימים.

17

18 סעיף 8 לחוק זכויות יוצרים קובע:

19 "אם הוגש משפט מחמת הפרת זכות יוצרים ביצירה, והנתבע טוען שלא ידע מדבר
20 קיומה של זכות יוצרים ביצירה, לא יהא התובע זכאי לכל תרופה משפטית, פרט לצו
21 מניעה או צו איסור לגבי ההפרה, אם הוכיח הנתבע שבתאריך ההפרה לא ידע ולא היה
22 לו יסוד סביר לחשוד שקיימת זכות יוצרים ביצירה."

23

24 6. האם הוכיחו הנתבעים כי במועד ההפרה לא ידעו ולא היה להם יסוד סביר לחשוד
25 שקיימת זכות יוצרים ביצירה?

26

27 לטענת הנתבעים, ביום 6/7/04 התפרסמה באתר כתבת דיווח קצרה בשם: "ליאור דיין
28 ממלא מקום". נוכח היותו של ליאור דיין מושא הכתבה, היה זה סביר, לטענתם, לצרף
29 את תמונתו. לשם כך, נכנס עורך הכתבה לאתר אחר הנקרא tam, אתר השייך לרשת

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך 21/02/2006

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

1 מקומוני תל אביב של ידיעות אחרונות, ועשה שימוש בתמונתו של ליאור דיין שהתפרסמה
2 בו.

3
4 הנתבע 2 העיד כי הנוהג הוא שאתרים משתפים פעולה זה עם זה, כאשר לדבריו:
5 "זה ענין שבשגרה שאנו מתירים לעשות שימוש בתמונות שאנו בעלי הזכויות עליהם.
6 כנגד זה אנו מקבלים את הזכות לעשות שימוש בתמונות מאתרים אחרים כשיש לנו
7 שיתוף פעולה איתם מהסוג הזה". (עמ' 8 שורות 21-25 לפרוטוקול).

8
9 לטענת הנתבעים, אתר tam פתוח לציבור ומרבית המידע והצילומים המתפרסמים בו,
10 אינן מלווים בציון קרדיט, אשר יכול להעיד ולו במשתמע כי בעל זכויות היוצרים
11 בצילומים הוא צד שלישי ולא אתר tam.

12
13 עורך האתר, עד ההגנה מר רודריגז, אישר כי לא בקש רשות מפורשת לגבי הצילום. (ראה:
14 עמ' 12 שורות 8-10 לפרוטוקול).

15
16 עוד העיד מר רודריגז, כי הוא עושה שימוש בתמונות מאתר tam ומאתרים נוספים בתנאי
17 שאין עליהם קרדיט. לדבריו, התמונות באתרים אלה מגיעות במרביתן ללא קרדיט, שכן
18 מקורן ביחסי ציבור. (עמ' 12 שורות 12-18 לפרוטוקול).

19
20 הנתבעים תולים יתדותיהם בסעיף 9 לפקודת זכויות יוצרים, הקובע חזקות שונות,
21 ובכללן החזקה שבסעיף קטן (3) לפיה:

22 "לא מופיע על יצירה שמו של אדם כיוצר היצירה ויוצרה אינו ידוע, או שמופיע עליה
23 שם בדוי של אדם שזהותו אינה ידועה בציבור, חזקה היא כי אדם ששמו מופיע על
24 היצירה בדרך המקובלת כמפרסם היצירה, הוא בעל זכות היוצרים בה"

25
26 לאור האמור, טוענים הנתבעים כי שעה שעשו שימוש בצילום, עמדה לזכותם החזקה כי
27 אתר tam הוא בעל זכויות היוצרים בצילום. לגרסתם סברו כי אתר tam הוא בעל
28 הזכויות בצילום וזאת במידה שאין מדובר בצילום המשוחרר מכל זכויות יוצרים.

29

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

21/02/2006

תאריך

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

- 1 לאחר שבחנתי את הדברים, לא שוכנעתי כי עומדת לנתבעת הגנת סעיף 8 לחוק זכויות
2 יוצרים.
- 3
- 4 בשים לב לתחום עיסוקה של הנתבעת, המפעילה אתר אינפורמטיבי באינטרנט, חלה עליה
5 חובת זהירות מוגברת להקפיד על דיני הקניין הרוחני.
- 6
- 7 הנתבעים מודעים לחובתם לבדוק מיהו בעל הזכויות ביצירה. העידו על כך הנתבע 2 ומר
8 רודריגז (עמ' 13 שורות 3-4 וכן עמ' 12 שורות 19-20 לפרוטוקול). חרף זאת, לא הוכיחו
9 הנתבעים כי לא ידעו ולא היה להם "יסוד סביר לחשוד שקיימת זכות יוצרים ביצירה".
- 10
- 11 במסגרת הבאת הראיות לא הוצגו מסמכים לביסוס הטענה כי הצילום נלקח מאתר tam.
12 יוער, כי לסיכומים, צורפו ראיות אשר יש בהן כדי לתמוך בגרסת הנתבעים בנקודה זו,
13 אולם אין מקום להסתמך על ראיות, אשר צורפו לסיכומים שלא כדין. לא היה מקום
14 להשלים בסיכומים הבאת ראיות שנשמטו. הגשת הסיכומים אינה הזדמנות למקצה
15 שיפורים של המסכת הראייתית. על כן, אין לייחס כל משקל לראיות אלה.
- 16
- 17 אף אם נלקח הצילום מאתר tam לא מצאתי כי עומדת לנתבעים הגנה.
- 18
- 19 לא הוכח קיומו של הסכם המתיר לנתבעים לעשות שימוש בתמונות המתפרסמות באתר
20 tam בלא נטילת רשות ספציפית. הנתבעים נמנעו מלהעיד עד מטעם אתר tam לתמיכה
21 בגרסתם לעניין ההסכם המתיר לעשות שימוש בתמונות המתפרסמות, ללא נטילת רשות.
- 22
- 23 בנוסף, עד הגנה, מר רודריגז לא הכחיש כי באתר tam מצוין במפורש: "כל הזכויות
24 שמורות". (עמ' 12 שורות 8-10 לפרוטוקול). לא זו בלבד, שלא הובאו ראיות לקיומו של
25 ההסכם הנטען, הרי שטענה זו מנוגדת לכיתוב הקובע כי כל הזכויות שמורות.
- 26
- 27 יתר על כן. גם במידה שהצילום נלקח מאתר tam בו הופיע בלא ציון שם, אין בכך כדי
28 לפטור את הנתבעים מלאתר את היוצר.

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך 21/02/2006

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

1
2 טוענים הנתבעים כי אתרי אינטרנט רבים נוהגים לפרסם תמונות של ידוענים כשהם
3 משוחררים ממתן קרדיט, באשר מקורן של תמונות אלה במשרדי יחסי ציבור (עמ' 12
4 שורות 11-18 וכן עמ' 15 שורה 13 לפרוטוקול). אף אם תתקבל הטענה כי באתרי
5 האינטרנט קיימים לעיתים צילומים המשוחררים מציון קרדיט, עדיין אין בכך כדי להביא
6 למסקנה כי כל הצילומים הינם נעדרי זכויות.

7
8 מר רודריגו העיד כי: "במקרים דנן של כאלה תמונות ללא זכויות, הזכויות לא שייכות
9 לאתר tam כשהם שהן לא שייכות ליי" (עמ' 12 שורה 22 לפרוטוקול) וכן: "כשאני רואה
10 תמונה באתר, אני מפעיל שקול דעת האם יש לה קרדיט או סימן לאיזשהם זכויות יוצרים
11 וזה גם מתוך נושא התמונה עצמה". (עמ' 16 שורות 13-14 לפרוטוקול).

12
13 עדותו של מר רודריגו, היא הנותנת. לא כל תמונה שמתפרסמת באתר אינטרנט ואינה
14 נושאת את שם הצלם, משוחררת מזכויות יוצרים.

15
16 לא מועילה להם לנתבעים הטענה כי לא ידעו על קיום זכות היוצרים של התובע דווקא או
17 שסברו בתום לב, שהזכויות של מאן דהוא אחר. הנתבעים לא הוכיחו כי לא ידעו ולא היה
18 עליהם לדעת, על קיום זכות היוצרים בצילום. אף לגבי יצירה שאין עליה שם כלשהו, יש
19 להניח שלמישהו יש זכויות יוצרים לגביה.

20 (ראה: ט. גרינמן, זכויות יוצרים מעידן הדפוס אל העידן הדיגיטלי, הוצאת האיש הירוק,
21 עמ' 50).

22
23 על הנתבעים, כמי שמבקשים לעשות שימוש בצילום מסוים, היתה מוטלת חובה לערוך
24 ולו בדיקה מינימלית לאיתור בעל זכויות היוצרים וחובה זו, הופרה. הנתבעים לא הראו
25 כי עשו נסיון, אף לא נסיון מזערי, לבירור זהותו של הצלם או לאיתורו.

26
27 התנהלותם של הנתבעים, אשר לא עשו מאומה כדי לאתר את בעל זכות היוצרים, היא,
28 במקרה הטוב, בגדר "עצימת עיניים" עד כדי חוסר אכפתיות של ממש, באופן השולל את
29 יסוד תום הלב.

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך 21/02/2006

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

1
2 11. מקובלת עלי עמדתה של כב' השופטת י. שבח, אשר קבעה בסוגיה דומה כי:
3 "אי אזכור שמו של התובע באתר "וואלה" או בפרסום אחר לצילום כלשהו, באם אכן
4 הופיעו צילומים שכאלו או אחרים ללא אזכור שמו, איננו נותן דרור לנתבע להשתמש
5 בתמונה ללא כל קבלת הרשאה, שכן חייב הוא להניח כי לצד כל צילום של תמונה
6 עכשווית קיים גם צלם כשלהו שצילם אותה ואשר לו מוקנות זכויות היוצרים בתצלום.
7
8 אי ידיעת זהות הצלם, איננה מהווה הגנה לשימוש בצילום ללא הרשאה. יתכבד
9 המשתמש ויתור אחר הצלם על מנת לקבל את רשותו. לא יאתרנו- לא יעשה דין לעצמו
10 ולא ישתמש".
11 (ראה: ת.א. (ת"א) 28400/04 בוצ'צ'ו נגד רוטר).

משך זמן ההפרה

12 12. לטענת הנתבעים ההפרה נמשכה 20 דקות בלבד.
13
14 עדי ההגנה, מר רודריגז, העיד כי הכתבה והצילום שבה, פורסמו באתר ביום 6/7/04
15 בשעה 13:13 וכי התמונה הוסרה מיד עם פנייתו של התובע, בשעה 13:35. (עמ' 14 שורות
16 6-9 לפרוטוקול).
17
18 מנספח ג' לתצהיר התובע, עולה כי שעת תחילת פרסום הכתבה, כמו גם הצילום היו
19 בשעה 13:13. בשעה 13:28, עדיין הופיע הצילום באתר הנתבעים. אין בפני ראיה נוספת
20 לעניין משך זמן הצילום לבד מעדויות עדי ההגנה.
21
22 התובע מצידו, לא הביא ראיות המלמדות על משך זמן הופעת הצילום באתר. יצוין, כי
23 תצהירה של עדת תביעה בעניין זה, הוצא מהתיק לאחר שלא התייצבה לחקירה על
24 תצהירה.
25
26 בהעדר ראיות, לא הוכח בפני כי זמן ההפרה היה ממושך וכי הצילום זכה לחשיפה
27 נרחבת.
28

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך 21/02/2006

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

1

2 אשר על כן, הריני מקבלת את גרסת הנתבעים לעניין זה וקובעת כי משך זמן ההפרה היה
3 20 כ- דקות.

4

5 יחד עם זאת, הריני סבורה, כי הגם שמשך ההפרה איננו ממושך, עדיין ההפרה הינה
6 הפרה, אשר איננה מצדיקה פטור מפיצוי. עצם ההפרה היא הפעולה האסורה. למשך זמן
7 ההפרה יכול ויינתן משקל לענין שיעור הפיצוי (כי שיפורט בהמשך) אך לא עד כדי פטור
8 טוטאלי. בהקשר זה, יש ליתן את הדעת לכך שההפרה הופסקה מחמת פניית התובע ולא
9 מיוזמת הנתבעים.

10

11 13. אשר על כן, הריני קובעת כי היתה הפרה של זכויות היוצרים, המזכה את התובע בפיצוי
12 כספי.

13

14 אחריות הנתבע 2

15 14. לטענת התובע, הנתבע 2 כעורך ראשי היה צריך לפעול בשקידה ראויה למניעת פגיעה
16 בזכות היוצרים. לטענת התובע, מתוקף אחריותו היה על הנתבע 2 להתוות הנחיות עבודה,
17 לקבוע את אופן ההתקשרות עם יוצרים, נוהלי שימוש ביצירות, פרסום קרדיטים וכיו"ב.
18 הואיל ולטענת התובע, התרשל הנתבע 2 בתפקידו- יש לחייבו באופן אישי.

19

20 לאחר שבחנתי את הדברים בהתייחס לדין והפסיקה, מצאתי כי מתקיימים בנתבע 2
21 יסודות האחריות בנוזיקין.

22

23 15. לעניין הטלת חבות אישית בנוזיקין, נקבע כי:

24

25 "חשיבות מיוחדת נודעת להטלת אחריות אישית בנוזיקין לעומת אחריות אישית חוזית.
26 הבחנה זו נובעת מאופייה של האחריות. האחריות החוזית מבוססת על חבות רצונית.
27 הנושה החוזי הוא נושה רצוני. אין אדם נכפה, בדרך כלל, להתקשרות חוזית עם חברה.
28 האחריות הנזיקית נכפית על המזיק הר כגיגית...

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך 21/02/2006

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

1 לעומת זאת, הנושה הנזיקי אינו צריך להיפגע מעצם העובדה כי חברה ביצעה את
2 העוולה כלפיו. ודוק: אין בכך הצדקה להרמת מסך. יש בכך הצדקה לנקיטת הדרך
3 המתונה של הטלת אחריות אישית על מנהלים, אם הם עצמם – אישית – קיימו את
4 יסודות האחריות בנזיקין"

5 (ראה: ע"א 407/89 צוק אור בע"מ נ' קאר סקוירטי בע"מ, פ"ד מח(5) 661, 699)

6
7 בית המשפט התייחס באופן דווקני לסוגיית האחריות האישית בהקשר לפגיעה בקנין
8 רוחני, תוך קביעה כי:

9
10 "אינני רואה מדוע יהא דינו של נושא המשרה או האורגן שונה מזה של העיתונאי,
11 הרופא או פקיד הציבור. העיתונאי עוסק בכתיבת כתבות בעיתון. זו פעילותו המרכזית
12 והשוטפת. היא עשויה להטיל עליו אחריות נזיקית בלשון הרע. האחריות הנזיקית
13 בלשון הרע אינה מותנית ביסוד נפשי מצטבר נוסף. מדוע, אם כן, להפלות לטובה את
14 האורגן או נושא המשרה?"

15 (ראה: ע"א 407/89 שם בעמ' 702)

16
17 16. סעיף 13 לפקודה קובע כי:

18 "(א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה
19 מהעבירות המפורטות בסעיפים 10 או 11 (להלן - עבירה) בידי
20 התאגיד או בידי עובד מעובדיו; הפר את חובתו האמורה, דינו -
21 הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

22 (ב) נעברה עבירה בידי תאגיד או עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא
23 המשרה הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי
24 עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו האמורה.

25 (ג) לענין סעיף זה, "נושא משרה" - מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט
26 שותף מוגבל, ופקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה
27 העבירה".

28

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

21/02/2006

תאריך

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

17. נוכח הקביעה כי נעברה עבירה של הפרת זכות יוצרים על ידי הנתבעת 1, אשר הינה תאגיד, קיימת חזקה כי הנתבע 2, בהיותו מנהלה של הנתבעת, הפר את חובתו לפי סעיף 13(א) לפקודה.

4

5 לא שוכנעתי כי הנתבע 2 עמד בנטל המוטל עליו להוכיח כי עשה כל שניתן לעשות כדי
6 למלא את חובתו האמורה.

7

8 הנתבע 2 הצהיר כי קיימת הנחיית קבע מטעמו לפיה: "יש איסור מוחלט לעשות שמוש
9 ביצירה כלשהי ללא אישורו של בעל הזכויות ביצירה, וכי בכל מקרה של ספק באשר לבעל
10 הזכויות ביצירה בה נעשה שימוש, יופסק השימוש ביצירה באופן מיידי ועוד קודם לבירור
11 העניין". (סעיף 26 לתצהיר נתבע 2).

12

13 לטעמי, אין די בהנחיה זו. אין הנתבע 2 יכול לצאת ידי חובתו בהנחיה כללית. מחובתו
14 ליתן הנחיות פרטניות, לרבות ובכלל ביחס לנטילת צילומים מאתרי אינטרנט.

15

16 מר רודריגו העיד, כאמור, כי כעורך האתר הוא מפעיל שיקול דעת בעת נטילת הצילומים
17 מאתרי האינטרנט (עמ' 16 שורות 13-14 לפרוטוקול). מכאן שהנתבע 2 אפשר לעובדיו
18 מרחב שקול דעת, בלא ליתן להם הנחיה ברורה כמתחייב.

19

20 זאת ועוד. מעדותו של נתבע 2 עולה כי הינו מאשר את דרך פעולתו של עורך האתר, מר
21 רודריגו, אשר נטל תמונה מאתר אחר, מבלי לנסות לאתר את פרטי הצלם. לאור הקביעה
22 כי בפעולה זו היתה משום הפרת זכות יוצרים, הרי, יש מקום לחיובו האישי של הנתבע 2
23 בצד חיוב הנתבעת.

24

25

סכום הפיצוי

26 18. המקור לזכות התובע לפיצוי כספי בגין הפרת זכות היוצרים הוא סעיף 3א' לפקודה
27 הקובע:

28

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך 21/02/2006

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

- 1 **3א. לא הוכח הנזק שנגרם בהפרת זכות יוצרים, רשאי בית המשפט, על פי בקשת**
 2 **התובע, לפסוק לו לכל הפרה פיצויים בשיעור שלא יפחת מ-10,000 שקלים**
 3 **חדשים ולא יעלה על 20,000 שקלים חדשים..."**
 4
- 5 19. בקביעת סכום הפיצויים ללא הוכחת נזק שומה על בית המשפט לשים לנגד עיניו את שתי
 6 המגמות שביסוד זכויות היוצרים:
 7 האחת - פיצויו של בעל זכות היוצרים
 8 השניה - הרתעת המפר ומפירים פוטנציאלים.
 9
- 10 מן הצד האחד של כפות המאזניים, מחייבת המגמה הראשונה שלא להתנתק לחלוטין
 11 מאומדן נזקו המשוער הממשי של התובע ולא להביא להתעשרותו שלא כדין.
 12
- 13 מן הצד האחר של כפות המאזניים, מצדיקה המגמה ההרתעתית להתחשב במצבו הנפשי
 14 של המפר, היינו להחמיר פחות עם מפר תמים ולהחמיר יותר עם מפר במתכוון.
 15 (ראה: ע"א 592/88 שגיא נ' עזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל, פד"י מ"ו (2) 254).
 16
- 17 במסגרת השיקולים אותם יש להביא בחשבון בקביעת הפיצוי, יש להביא בחשבון את טיב
 18 ההפרה, היקפה, סוג היצירה, אשמו של המפר, אופי עסקו של המפר, וכיו"ב נתונים אשר
 19 יש בהם כדי להשליך על שיעור הפיצוי.
 20
- 21 20. נשאלת השאלה האם יש ליתן משקל לשווי היצירה?
 22
- 23 שאלה זו מקבלת משנה תוקף בשים לב לעובדה כי שווי של הצילום הוא 460 ₪ (סעיף 3
 24 לתצהירו של התובע).
 25
- 26 כעקרון, הריני סבורה כי שוויה של יצירה, אף אם הינו מועט, אינו מצדיק בהכרח את
 27 המסקנה כי יש לפטור את המפר מתשלום.
 28

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

21/02/2006

תאריך

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

1 ובמה דברים אמורים? - הפרת זכויות יוצרים, אשר במהותה היא נטילת זכות בלא רשות,
2 היא למעשה גניבה. אין להבדיל באופן משמעותי בין נטילת חפצים מוחשיים לבין נטילת
3 זכויות קנייניות רוחניות. נטילתם של אלה, גם אלה, ללא רשות, מהווה גניבה.

4

5 מעשה הגניבה עצמו, הוא הגורר אחריו את החיוב הכספי ולא דווקא שווי החפץ שנגנב.

6

7 אם ידע הגנב, כי במקרה שייתפס ייקנס רק בסכום החפץ שנגנב, "ישתלם" לו לנסות
8 ולבצע את זממו. כך לגבי הפרה זכויות יוצרים. אם ידע המפר זכות רוחנית, כי הסיכון
9 שבתפיסתו הוא רק בהתאם לשווי הזכות, הרי יהיה זה כדאי מבחינתו ליטול את הסיכון
10 ולחסוך את התשלום עבור זכות זו.

11

12 (בעניין זה ראה: ת.א. (כ"ס) 2767/02).

13

14 יחד עם זאת, כפי שגזר דין פלילי מביא בחשבון, בין היתר, את שווי הנכס הנגנב, כך
15 במקרים מתאימים, יהיה מקום להתחשב בשווי היצירה, בטיבה ובחשיבותה.

16

17 21. לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות, הריני סבורה כי קיימת הצדקה לפסיקת פיצוי על צד
18 הרף הנמוך ביותר. הטעמים לקביעת סכום הפיצוי נעוצים בנסיבות המופרטות להלן:

19

20 ההפרה נשוא התביעה היא הפרה אחת בודדת - פרסום הצילום באתר אייס במועד אחד.

21

22 משך ההפרה היה קצר - הצילום פורסם למשך זמן של כ- 20 דקות.

23

24 שווי היצירה - 460 ₪ (לעניין זה ראה הדיון לעיל).

25

26 התנהגות הנתבעים - לא מצאתי כי היתה הפרה בוטה ומכוונת, תוך ידיעה ברורה בדבר
27 זהות היוצר. נסיבות המקרה מתיישבות יותר עם הפרה הנובעת מאי אכפתיות וזלזול,
28 אשר גם אם אינה מזכה בפטור לו זכאי מפר תמים, עדיין, איננה בדרגת החומרה
29 המקסימלית.

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

21/02/2006

תאריך

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

1

2 22. לטעמי, בנסיבות האמורות היה מקום לפסיקת פיצוי הנמוך מ- 10,000 ₪, אלא שלאור
3 נוסחו "הקשיח" של סעיף 3א לפקודה, לא ניתן לבית המשפט שיקול דעת לפסוק פיצוי
4 הנמוך מן הרף המינימלי העומד על 10,000 ₪, גם כאשר ההפרה היא מינורית.

5

6 נוכח שיעור הגבול התחתון הקבוע בפקודה, כבולות ידי בקביעת שיעור הפיצוי.

7

8 מצב זה אינו רצוי, אולם שינויו הוא עניין למחוקק לענות בו.

9

10 23. לא נעלמה מעיני האפשרות, בה הכיר בית המשפט בע"א 592/88, להימנע מפסיקת פיצוי
11 כספי, אלא שזאת ראוי לעשות רק במקרים חריגים ויוצאי דופן. (ראה: ע"א 592/88
12 שגיאת נ"עזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל, פד"י מ"ו (2) 254).

13

14 פטור מפיצוי כספי יינתן רק במקרים מיוחדים, כאשר יהיה מצבור של נסיבות מקלות
15 באופן משמעותי. דוגמא לנסיבות כאלה היא למשל מקרה של גננת המאפשרת לילדי הגן
16 לצייר דמויות מוגנות (ראה: ט. גרינמן, שם עמ' 485).

17

18 יש לעשות שימוש זהיר במיוחד בשיקול הדעת המאפשר הימנעות מפיצוי, שכן לאחר
19 שמוכחת הפרה, אי פסיקת פיצוי עלולה להכשיל את מטרת ההרתעה, אשר היא מאבני
20 היסוד של דיני הקניין הרוחני.

21

22 אינני סבורה, כי המקרה שבפני הוא המקרה החריג המצדיק פטור מפיצוי. זאת, בין היתר
23 בשים לב לזהותם של הנתבעים המפעילים אתר אינטרנט, ואשר עוסקים בתחום זכויות
24 היוצרים כבדרך שגרה. דווקא בשל תחום עיסוקם של הנתבעים, מחובתם להקפיד הקפדה
25 יתרה בשמירת זכויות הקניין הרוחני. בנסיבות הענין ונוכח הקביעה כי היתה הפרת
26 זכויות אשר אינה עולה כדי "הפרה תמימה", אינני מוצאת מקום לפטור את הנתבעים
27 מחיוב בפיצוי.

28

בתי המשפט

א 064538/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך 21/02/2006

בפני: כב' השופטת עידית ברקוביץ'

1 עם זאת, הריני מוצאת לנכון להעיר, כי במקרה הנדון לא היה מקום לדרישת התובע
 2 לפיצוי בסך 50,000 ₪. בד בבד עם הצורך להקפיד ולשמור על זכויות היוצרים, יש
 3 להקפיד ולמנוע דרישות פיצוי מופרזות המהוות ניסיון לעשיית עושר שלא כדין.
 4
 5 מן הנימוקים שפורטו לעיל ובשל הפער בין סכום התביעה לבין סכום הפיצוי, אינני מזכה
 6 את התובע בהוצאות או בשכר טרחה.

7

8

סוף דבר

9 .25 הנתבעים, יחד ולחוד, ישלמו לתובע סך של 10,000 ₪ צמוד ונושא ריבית כדין מיום הגשת
 10 התביעה (13/10/04) ועד התשלום בפועל.

11

12

כל צד ישא בהוצאותיו.

13

14

המזכירות תישלח את פסק הדין לצדדים.

15

ניתן היום י"ח בשבט, תשס"ו (20 בפברואר 2006) בהיעדר הצדדים.

16

עידית ברקוביץ, שופטת

17

18

19

20

21

22